

BIOLÓGIAI MONITORING

A szigetközi biomonitoringból a közös megállapodás értelmében a következő kijelölt élőlénycsoportok adatait szerepeltetjük: vízi makrofitonok, növénycönológia, puhatestűek, planktonrákok, szitakötők, kérészek, tegzesek, halak). Az 1997. évi adatokat a melléklet táblázatai tartalmazzák. A mintavételi pontok felsorolását és koordinátáit a helyszínrajzon és a táblázatban közöljük.

Az 1997. évi megfigyelések értékelése a teresztris fauna esetében az érintett állatcsoportok teljes szigetközi monitorozása alapján készült.

2. Növénycönológia

A nádasok monitorozása során megállapítható, hogy az 1993-as évtől kezdve állandó vízborítottságú lipóti nádas a legjobb növekedésű és legsűrűbb állomány. A Cvek-lapos nádasának átlagmagassága ugyan növekvő trendet mutat, sűrűsége viszont jelentős mértékben lecsökkent és nagymértékben elgyomosodott.

A nádasok cönológiai vizsgálatai alapján elmondható, hogy a Felső-Szigetközben a vizsgált dunakiliti és cvek-laposi (Sérfenyősziget) nádasok szárazodó és ezzel együtt gyomosodó képet mutatnak. A Középső-Szigetközben a vízpótlás a dunaremetei (Agg-Duna) és lipóti nádasokat megmenteni látszik. A mentett oldalon lévő ásványrári nádasok állapota szintén romlik. Az Alsó-Szigetközben (Patkányos, Medvei-híd, Kisbajcs) nem mutatható ki jelentős változás, az időnként kiszáradó állományok - a lajmai kivételével - egészségesek. A Mosoni-Duna mentén (Győrladamér, Máriakálnok és Arak között) a jó vízellátású termőhelyeken szép nádasokat találunk.

A nedves rétek domináns-jellemző növényfajának, a *Plantago altissima*-nak levélfelület és hajtásmagasság adatai - az előző évekhez hasonlóan, bár némileg kisebb mértékben, elsősorban a hajtásmagasságoknál - a dunaszigeti (kezelt) és a szőgyei (kontroll) rét utifű (*Plantago*) méretbeli adatai jelentős eltérést mutatnak a szőgyei javára.

A Nagy-Duna menti biotópok szárazodása kisebb mértékben ugyan, de folytatódik, kivéve a dunaremetei botolófűzest, amely az ideiglenes vízpótlást szolgáló fenékküszöb üzembehelyezése óta folyamatosan víz alatt áll. Ismét kiemeljük azonban, hogy a növénytársulások cönostátusában, természetességi, illetve degradáltsági állapotában bekövetkező változások csak hosszabb távon regisztrálhatók. A mezofil rétek nagyfokú és gyors degradációjához a termőhelyek szárazodása mellett a kaszálások elhagyása is nagymértékben hozzájárult.

A fűzek pusztulása Dunaremete-i mintaterületen már jelentős mértékű. Az asszimiláló levélfelületek alakulása továbbra is azt jelzi, hogy az ártéri fűzesek jelentős hányada - a mellékágakban lévő bőséges vízmennyiség ellenére - kiszáradtak. A vízpótlás "elkészt", a fehér fűzek bizonyos része nem élte túl a száraz periódust. Az eredeti Nagy-Duna parti fűzek és az ártéri fűzesek pusztulása minden vízpótlás ellenére már visszafordíthatatlan.

3. Puhatestűek-Mollusca)

A mentett oldali területeken a puhatestű (Mollusca) populációk lassú regenerálódása figyelhető meg. Ezek a területek elsősorban a Mosoni-Duna mellé esnek. A szárazra került ártér homok- és kavicspadjain szárazságtűrő fajok jelentek meg. Az ártéri Duna-ágakban a Középső-Szigetközben némileg csökkent a fajdiverzitás.

5. Szitakötők (lárvák)

A Mosoni-Duna szitakötő (Odonata) faunája az elterelés óta nem változott. A mentett oldali vízfolyások - túlzott mértékű vízpótlása következtében - a folyóvízi, tágtúrésű fajok aránya megnövekedett.

6. Kérészek - Ephemeroptera

A kérészek (Ephemeroptera) fajok száma növekedett, stabilizálódni látszik.